

ПОСИЛЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ НАУКОВОЇ І ВИКЛАДАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТЯНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Однією з визначальних особливостей сучасності є формування єдиного освітнянського Європростору — процес, започаткований Болонською конвенцією 1999 року і спрямований на перетворення Європи на найбільш конкурентоспроможний і розвинутий освітній простір у світі. Болонською декларацією передбачено реалізацію багатьох ідей і перетворень: відкритість європейського простору у сфері освіти, впровадження кредитних технологій на базі європейської системи трансферу кредитів, стимулювання мобільності і створення умов для вільного пересування студентів, викладачів, науковців у межах європейського регіону, прийняття системи освітньо-кваліфікаційних рівнів (складається з двох циклів), спрощення процедури визнання кваліфікацій (сприятиме працевлаштуванню випускників і студентів на європейському ринку праці, розвитку європейської співпраці в сфері контролю за якістю вищої освіти).

В Україні вища освіта визнана однією з провідних галузей розвитку суспільства, стратегічні напрямки якої визначені Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національною доктриною розвитку освіти тощо.

Освіта України відповідно до руху країни в Європу беззаперечно і однозначно визначила як основний напрям інтеграцію в європейський освітній простір — згідно зі «Стратегією інтеграції України до Європейського Союзу» поряд з іншими напрямками європейської інтеграції культурно-освітній та науково-технічний займають особливе місце, що зумовлено їх значимістю і вагомими успіхами в інтеграційному процесі саме на цих напрямках.

У наш час необхідність реформування системи освіти України, її удосконалення і підвищення рівня якості є найважливішою соціокультурною проблемою, яка обумовлюється процесами глобалізації і, водночас, протребамі формування позитивних умов для індивідуального розвитку людини.

Інтеграційний процес на відповідних напрямках полягає у впровадженні європейських норм і стандартів в освіті, науці і техніці, поширенні власних культурних і науково-технічних здобутків у ЄС, що у кінцевому результаті спрацює на підвищення в Україні європейської культурної ідентичності та інтеграцію до

загальноєвропейського інтелектуально-освітнього та науково-технічного середовища.

Для входження в Болонський процес цього замало. Українській вищій школі потрібно ще багато зробити, але, водночас, необхідно зберегти традиції, які склались у кращих університетах протягом тривалого періоду діяльності.

З урахуванням основних цілей Болонського процесу (посилення міжнародної конкурентоспроможності як національних, так і в цілому Європейської систем вищої освіти; досягнення більшої сумісності та порівнянності систем вищої освіти; формування та зміцнення інтелектуального, культурного, соціального та науково-технічного потенціалу окремих країн та Європи у цілому) до пріоритетних напрямів відповідного вдосконалення вищої школи в Україні слід віднести, зокрема, постійне підвищення якості освіти, оновлення її змісту та форм організації навчально-виховного процесу; запровадження освітніх інновацій та інформаційних технологій; перехід до динамічної ступеневої системи підготовки фахівців, що дасть змогу задовольняти можливості особистості в здобутті певного освітнього та кваліфікаційного рівня за бажаним напрямком відповідно до її здібностей та забезпечити її мобільність на ринку праці.

В напрямку вирішення означених завдань важливим є визначення оптимального співвідношення фундаментальної і функціональної освіти. Академічна освіта дає можливість зростання в теоретичному плані, професійна освіта — швидко адаптуватись на ринку праці.

За таких умов доцільним є зменшення частки інформування викладачем і розширення застосування інтерактивних форм та методів роботи студентів під керівництвом викладача (тьютора) та повноцінної самостійної роботи в лабораторіях, читальних залах, на об'єктах майбутньої професійної діяльності, що особливо важливо для системи дистанційного навчання.

Чи не найважливішою умовою підвищення якості підготовки майбутніх майстрів, спеціалістів, бакалаврів є підвищення якості освітянської діяльності шляхом поєднання щоденної наукової, методичної і викладацької праці, враховуючи перспективні потреби суспільства, його стрімкий поступ уперед, розвиток нових технологій у всіх галузях. Живий зв'язок між педагогами й студентами забезпечує спільну участь у навчальній та науковій роботі. Впровадженням нових наукових ідей — як у педагогічний процес, так і в фахову підготовку, є підґрунтям піднесення рівня освіти України та її інтеграції у міжнародне науково-освітнє співтовариство.